



A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉGNEK  
KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szombaton 19. Juliusban. 1788.

---

*Hát még-is csak Hadi-környülállások? mikor lesz-  
nek már a' tsaták?*

Sziintelenül valók az appróbb tsaták; de a' mel-  
lyeknél sokkal nagyobbak a' környülállások.  
A' mi mostani tudósittásaink minthogy nem ollya-  
nok, mellyekkel mi az Érd. Olvasókat gyönyörköd-  
tetsük, hanem azoknak figyelmetésegeket ébrefsz-  
tyük, minden szó-szaparitásbéli tzifraság-nélkül, va-  
lamint vézszük szintén olly mezítelenen írjuk-le a'  
történeteket. Minthogy ígéretünk-ízerént adótsak  
vagyunk a' Kapután Basának, vagy a' Török Ter-  
eri

geri fő Vezérnek a' Fekete-tengerben Muszka-szap pannyal lett meg-mosdottatásának bővebb le-irásával, a' tudósítások-szerént erről csak ezt írhatjuk: „A' múlt hón. 18-dikán a' Török fő Tengeri Vezér 57 nagy hadakozó-hajókból álló hajós Sergével támodván-meg a' Muszka Tengeri fő Vezér Hertzeg Nafszau 27 hajókból álló hajós-fergét, midőn látná a' Nafszau Hertzeg, hogy a' Török Vezér a' Tengeri szomorú játékhöz igen tüzesen kívánna hozzá fogni, a' maga hajós-fergét a' szélnek és Török a' hajós-fergének olly formálag állítja, hogy az első tűz-adásra, hól a' szél a' füstöt-is egézfizen a' Török Sergekre borította, kéntelenített a' Kapután Bafsa a' maga Sergével leg-ottan meg-fordulni és hátrálni. A' második és harmadik tűz-adásra minekutána 2 Török hajók el-merítettéknek és 3 hajók mindeneftől fogva el-fogottaknak lenni szemléltetnének, jobbnak itélé a' Török Tengeri Vezér a' maga repülő vitorlait szaladó szélnek erefzteni, és a' Muszka hajós-fergének hátat adni. Ekkor Hertzeg Nafszau egész erejével a' Kaputány Bafsa után indulván, annak az üzés-közben meg-határozhatatlan ugyan; de igen nagy károkat tett, és a' Fekete-Tengeren el-kergette. Itt 5000 hajós-katonái fogottanak-el a' Kapután Bafsának; kik külömb külömbféle nemzetü Keresztényekből állanak többnyire.

Erdélyben a' múlt hónapnak végén nem vették tréfára a' dolgot, hanem meg-hallván, hogy a' Töröknek nagyon szándékában vagyon, vagy a' Törtvári vagy a' Volkáni kapun bé-ütni; tehát azon két kapukat jobban meg-rakták katonákkal: a' Törtsvá

ri kapunál eddig, a' mint tudjuk, tsak 2000-en va-  
lának; de most ugy meg-erősítettett, hogy a' járta-  
sabb Tisztek' ítélete-szerént, ha a' Török 30-ezer-  
rel akarna-is ottan bé-ütni, jó szót sem adnának né-  
kie. De hogy a' Vas-kapunál-is bátorságosok lé-  
gyünk, a' Leop. Toskána Húzfár Rgmtbéli Obrst-  
2-dik Svadroma, melly eddig Százfvárosra feküdt,  
hirtelen jött parancsolat által, sietve Hátszegre ál-  
tal-költözött; Százfvárosra pedig edgy Bataliom  
gyalogság, melly az Orosz Regimentnek edgy  
Osztályából, a' Kall Rgmtk (ez előtt Gyulai Fe-  
rentzének hivatott) ismét egy Osztályából és 5 á-  
gyukból az Oberülájd. Nemes keze alatt.

Ezen Sergek és kapuknak őrizetei, a' Gene-  
rálmajor Pfefferkorn gondviselésére vagynak bizat-  
va. A' General Gr. Vartensleben Táborából-is a'  
Vurmzer Húzfárok Erdélybe fognak menni. — Egy  
Toskána Húzfár nem régiben azért lövetett föbe,  
hogy egy tsatában nem kötelelsége-szerént az ellen-  
ség után; hanem a' préda után és egy szabadon jár-  
ró Török-ló után nyargalt. — Eddig meg-irván e-  
zen levelét a' tudósító, éppen Postára akarja vala  
tenni, midön a' Volkáni kaputól egy Kurir érke-  
zett olyan hirrel, hogy 50-ezer Asiai népből és  
más Törökökből álló ellenség a' Volkani kapu e-  
lőtt meg-jelent; ez a' hir mindeneket nagy mozgás-  
ba és bojongásba helyhezttete; Százfvárosról-is a-  
zon említett Bataliom mingyárt azon kapuhoz ki-  
indittaték: ezen dolognak mitsoda ki-menetele lett  
légyen, rövid időn meg-fogjuk hallani.

Lású viz-partot mos. Éppen ebben a' vízbe kívánják most a' Nagy Vezért tetétől-fogva talpig meg-fereszteni. Az Orosz Birodalom mint egy alattomban égő lású tüzzel kezdvén a' hadi-dolgok' folytatását, a' Török rendeletlen későséget azért nem kívánja vala meg-előzni, hogy a' Nagy Vezér a' maga nagyobb erejét a' tüzet már fellobbantottakra fordítván, ő addig, míg ezek hólmipróbb üftök-húzáfokkal fognának bajlódni, még a' leg-meszlzebb lévő Tartományit-is erős óltalom alá helyheztetvén, minden-felé ugyan azon egy időben kezdhesen az ofromhoz. A' meszlze-látó Politikusok igen mesterségesnek és — éppen a' Török Tábor természeté ellen valónak lenni mondják ezen mostani tsatázó útát. Míg a' Nagy Vezér a' maga nagy erejével meg-nem érkezék, addig az Auszriai fegyver minden-felé sűrűen hánnya vala a' szikrát, mihelyt ez meg-érkezett azonnal magát óltalmazó állapotba helyheztette a' F. Ts. nagy Tábor; még pedig úgy, hogy fokkal veszedelmelebb az ellenségnek a' két ellenséges erő között fekvő folyó-vizek miatt, ehez által-jöni tsatára úgy, hogy veszedelem-nélkül való vizsza-menetelét-is reménylhesse. Már most, míg ezen egy-másra törekedő két erő tsak a' magok Sántzaikból tekintgetnének egy-más szemébe, addig Moldovát (hól már sem lokat arat a' Török) egészen el-foglalják, és az Orosz Sergek a' magok további ofromokat-is kedvek-szerént folytatják. Ha a' Török a' maga erejét erre fogná fordítani, már akkor ezek itt magokat tsak óltalmazó állapotba helyheztetik, és a'

Belgrádi kapukon fog Hannibál köztogatni, és Ser-  
viát 's Bosniát foglalja-el. Ha pedig a' Nagy Ve-  
zér a' maga erejét álhatatoson Servia és Bosnia-fe-  
löl tartaná és azzal mozdulni nem akarna, így  
mind addig fognak egy-más szemébe nézni, míg a'  
hideg napok elöl az Asiai Török Sergek meg-fzök-  
vén, és a' más Tartománybéli Jantsároknak-is a  
dér bőv nadrágjokba költözvén, a' hideget meleget  
egy aránt szenvedhető Húzárnak nem léfzen kivel  
tsatázni. Khotzim és Jafsi fekszik most inkább a'  
Nagy Vezér' szívében; azért Oláh-ország-felöl mon-  
datik egy népségből álló Tábor utazni, hogy ezen  
a' részben jelenhefsék-meg. — A' Jafsiba Generálm.  
Fábri Ur helyet tétetett Marolé (a' Huzárok Ma-  
rodinak hívják) nevü Helytartó Török Hertzeg  
még meg-nem érkezék Jafsiba a' maga 12-ezerből  
álló Népével, hogy Fábri Urat onnan fel-váltsa;  
noha ennek jobb el-fogadására még 3 Sergek, u.  
m. Kaunitz, Mitrovfszki és Barkó a' Fábri Ur Tá-  
borához érkeztek és ragasztattak. — Mavrojéni-is  
még Oláh-országban vagyon, és nem a' Nagy Tá-  
bornál gazdálkodik, a' mint mondatik vala.

A' múlt hónapban Pétervárából, Stokholom-  
ból Londonból és Bétsből érkeztenek vala tsak  
nem ugyan azon egy időben Kurirok Berlinbe, no-  
ha itt leg-nagyobb tsendefség és halgatás uralkodik.  
Edgy Berlini Levél-szerént, a' Berlini Mufzka Kö-  
vet Gróf Románzov a' maga Tsáfzárnéja képében  
arra kérte a' Prufzszus Királyi Ministeriumot, hogy  
a' maga közben-járása által venné arrra a' Svéd  
Udvart, hogy a' maga-Mufzka ellen intéző hadi-

készületeiről tenne-le, mivel az Orosz Udvar néki erre semmi okot nem szolgáltatott volna. Megesetté a' közben járás vagy nem? arról semmit nem tudhatunk; de annak igazságán minden Levelek meg-edgyeznek, hogy a' Svédek Finlándiában Táborban vagynak, és ezen Tábort a' Svéd Király maga személlye-szerént fogja Vezérleni, a' 12-dik Károly példátlan példája-szerént, és léznek alatta más 4 Vezérek u. m. Májerfeldt, Sziegroth, Mönner és Kaulbars. A' Svéd hajós-sereg, melly 12 nagy és 9 kisebb hadi-hajókból áll, és a' mellyel már a' m. hón. 16-dikán a' Finlándiai szegeleteken áll vala a' Királynak öregebbik Ötse Károly, ki ezen hajós-seregnek fő Tengeri Vezérje — olyan Tengeri Sergetskének lenni mondatik, melyhez hasonlóval még a' Svéd Udvar soha a' Tenger színe-re ki-nem állott.

A' Lembergi Levelek-szerént. Azon Szeráskier Balsának, kit 50-ezer Néppel Oszakov-féle szándékozni észre-vettenek, Hertzeg Rcpnin 40 ezerrel került eleibe. — Ugyan ezen Levelek-szerént, egy nagy hadi Muszka hajó az ellenkező szelektől a' Török hajós-sereg közé vettetvén, ennek Kapitánya Székhen Ur, ki inkább kíván vala minden Népével edgyütt a' Levegőbe fel-repülni, mintsem a' Kapután Balsa fogságába esni, az ellenség között a' maga hajóját fel-vetette, kik közzül csak ugyan a' Kapután Balsa sokot ki-fogatott. Ugyan ekkor a' Muszákák 4 meg-terhelt Török hajókat fogtak-el.

London. — A' Nagy Britanniai Udvar el-bá-  
múlt az Ujságíróknak , a' Pétervári Levelek után  
tett , azon tudósítáfolokon , hogy t. i. ezen Udvar 4  
minden hadi-szükséges dólgokkal meg-terhelte-  
hajókat küldött volna Konstantzinápolyba ; mely-  
nek igazságtalan voltát nem tsak ki-hirdette , sőt  
arról-is a' 2 F. Tsászári Udvarokat ujra bizonyo-  
sokká tette , hogy ő a' meg-ígért egy részre-lem-haj-  
lóságát tsalhatatlanúl meg-tartván , az edgyütt tsá-  
tázók közzül edgyiknek-is semmivel segittségül nem  
léfzen.

Lemberg. A' Közönséges Tárfaságnak Sergej  
a' Prufzszus határ-széleken már el-kezdették a' ma-  
gok rendeletlenségeket. Ezek Sergejtől mennek ál-  
tal , bé-szállanak , ételt italt kérnek , és a' töllök  
ezt meg-tagadókat tüzzel és fegyverrel fenyegetik.  
A' Vársofban lévő Prufzszus Minister ez eránt pa-  
rantsolatot vett , hogy panáfoljan ; és ha ez nem  
találna rajtok orvasolni , könnyen meg-esketik , hogy  
a' Prufzszus fegyveresek-is Lengyel-országba bé-szál-  
lanak — mellynek külömben tsak a' szerentséfen  
végzett Török háború után kelletnék meg-esni ; mi-  
dön az el-foglalt Tartományokkal edgyütt-olító  
rubrikában tatáltatott helyetskék-is a' halgatás ju-  
talmául szolgálhatnának. Egy idegen Politikus azt  
jövendőli , hogy a' Török háború mind a' 2 Ke-  
refztény Tsászárok részéről igen szerentséfen fog  
véghez menni ; de az oltozás más háborút szül  
Europában , és ha edgy helyt ki-alúfzik-is a' tüz  
más helyt megint fel-lobban mind addig , mig ki-  
ki a' magájéval önként meg-nem eléfzik.

## *Elegyes Aprósdágok.*

A' közönséges hírek és Levelek-szerént Bétsnek az ő külső Várofsaival edgyütt megint 5000 fegyverest kelletik állítani. — A' Budai Ujság-szerént, Pest Vármegye 870 legényt fog adni; Posony Vármegye 354-et katonának 17-tet pedig a' hadi-szekerrek mellé. — — — — —

Ha ez a' Budai Ujság-szerént igaz, gondolhatják az Erd. Olvasók, az egész Haza mennyit fog-adni. — Azt írják bizonyos Levelekben, hogy, mivel a' Porta a' békeiséget munkálódókkal fel-borzadt szemöldökkel gorombáskodik, már az ő nagyobb-beszúságára félben-is szakadtak volna a' békeiség munkái, a' honnan — már most minden szegeletben tüzet fognának egyfzersmind lobbantani — és mind addig a' háborúnak vége nem szakadna, míg a' Török egész Európából ki-nem hordoná a' Sátorfát — és hogy már most ezen tzélből gyűjtenének megint egy 50-ezerből álló Serget a' 2 fejú Sas tizerü Zászlók alá. A' katona fzedés az egész Orosz Birodalomban nem kifsebb, mint nálunk. — A' Tsekeknek esztendőben 300 ezer mérő gabonát kelletik az idei termésből a' Nagy Tábori élés-házokba költöztetni. — — — — —



A' Zemlini tudósítások-szerént ezen szörnyü me-  
 leg napokban nagyon meg-szaporodott a' betegek-  
 nek számok a' Tábornál, sőt maga ö Felsege-is  
 ottan ottan változó egélséggel vagyon, noha min-  
 den köntöfe vékony vászonzól vagyon, és fejét egy  
 fekete szalma-kalap fedezi. Már reggeli 3 órakor  
 a' Sergeket vizsgálja ö Felsege, — olly parantsola-  
 tot adott az egész Tábornál, hogy a' hól ö Felse-  
 ge el-mégyen, qit a' Pásinton heverő katona nem  
 hogy fel-keljen előtte; de még a' pipát se vegye-ki  
 a' szájából. Ebéd alkalmatossággal gyakran meg-  
 kóstolja a' katonáknak Tábori ételeket a' nagy fa-  
 kalánnal, és jó appetitust kíván nekik.

A' Szebeni Újságokban tsak ezt olvassuk: „Tsak  
 dijába várták a' mi Sergeink a' Volkáni kapun ki-  
 vül Portsényuél, a' közelebből említett 50-ezer  
 Törököket; mert azon kívül hogy hálóba kerül-  
 tek volna, még azon 12-ezer Törökök-is, a' mel-  
 lyek már a' Volkáni kapun bé-indultak vala Er-  
 délybe, meg-értvén hogy a' mi Sergeink alkalmá-  
 sint meg-szaporódván készen várják őket; nem itél-  
 ték bátorságosnak közelebb jöni, hanem a' többihez  
 visszafordulván, bejebb mentenek az Oláh Országba.  
 Már meg-válík hól fognak ezután próbálni, és mi-  
 tsoda ki-menetellel, mert a' mi Sergeink látván  
 hogy a' Törökök-is egy néhány ezereként kezdet-  
 tek járni, mindenik kapuknál ollyan jó-rendelése-  
 ket tettek, hogy keveset lehet a' bé-ütéstől félni.—  
 Obellier Horváth Petruskánból Kumányostire visszafordul-  
 húz-

húzta magát; minthogy oda hajos volt eleséget és futrást hordatni. Ezen Obelsternek az Adfudnál esett tsatájáról még bővebb tudósításunk nem érkezett. — Erdélynek nem sokára szerentsége lesz ahoz, hogy jövendőbeli Fejedelmét Fő-Uralkodóját Ferentz Hertzget a' maga határaiban láthassa: ezen hón. 20-dikán Dobrára váratik, 25-dikén pedig Szebenbe fog érkezni, onnan két napi mulatása után, a' határ-széleken lévő Kordonnak még-tekintésére indul.

*A' Fő-Hadi - Tanátsból következő tudósítások adattak ki:*

(\*\*) Generál Gróf Vartenslébentől Pántsovára rendelt Generálm. B. Lilien jelenti, hogy ezen hón. 4-dikén éjjeli 2 órakor egy néhány Török fajak a' tulsó parton Visznitzánál le-ereszkedvén, minékünk a' Tsárdák-szigeténél vas-matskán függő edgy hajónkra, és egy kisebb rendü fajaknkra ( melyben rend-szerént 4 ágyuk valának) rá-ütöttek: mind két részről ágyuzni kezdettek, de látván a' fajakás Bataliombéli All-Hadnagy Rhein, hogy az ellenség szüntelen közelgetne, tehát a' vas-mátskáknak köteleit el-vagdaltatta, és az Oftzer szigetnek innetső partja-felé szüntelen ágyuzva le-ereszkedett: ottan más kis-fajakára találván, annál meg-állott és tüzelgetett a' tulsó parton lévő Török fajakkra. Azonban meg-virradván, az Oftzer szigetnek felső szegletén edgy nagyobb rendü fajakával álló Fő-Hadnagy meg-látta, hogy a' Törökök sok fajakkkal érkeztek-meg a' tulsó partra; mellyet leg-ottan meg-izent

izent az All-Hadnagy Rheinnek, hogy magára vigyázzon, és a' Sajakájával bátorságos partra fiesfen, mint maga tselekedett: de az All-Hadnagy vigyázatlan bátorságból ezen rendelést nem tellyesztette, sőt még az ellenség-felé kezdett közelgetni és ágyuzni; a' mellyből a' lett, hogy a' Törökök ötöt meg-támadván 2 fluttzofsát és 2 kormányofsát el-lőtték, a' fajkát-is két helyen meg-rontották, e' szerént a' több evezők sem hordozhatván jól a' fajkát, alig tudtak a' szigethez közelíteni véllé; hogy a' partra ki-ugrosván életeket meg-tarthassák. Az alatt a' Törökök ezen meg-sértett fajkát a' benne lévő ágyukkal és kézszületekkel edgyütt el-fogták, és a' túlsó partra vitték: mellyet a' fajkás Seregnek Májora-is Redange, 6 fajkával, de későn seggitségre jöven; már többé vizfsza nem vehetett. — Supánekből Generálm. Papilla jelenti: hogy ezen h 3-dikán virradtakor az Allion hegyen 500, Orsova felől pedig Tundina Sadrinál 300 Törökök mutaták magokat, az elsők miugyárt a' mi szélső vigyázatainkra tüzelvén, azokat bejebb kergették, az utólsók pedig a' Tundina Sadri fogadót el-égették; ezt látván Generálm. Papilla, a' maga Sergeit jó rendben szedte: melly miatt a' Törökök a' térségre bé-nem jöhettek, hanem a' bokrok széliben a' mi kerülő vigyázatunkal edgy keveset tsatázzván, minnekutánna részünkről 2-tő közüllök pedig 5 el-esett volna, ök 7-hajókra és két fajkákra kerekedvén Orsovába vizfsza-mentek. — Julius 5-dikén dél után Orsova Várából 600 Törökök a' hegy allyán, és a' Duna melyékén ki-jöven, a' bokrok közül gyc-

kor izben puskáztanak a' mi vigyázatainkra, sőt az Orsova Várából lett ágyuzás alatt 3 Török sájkák-is a' Tserna végénél meg-jelentenek: de midon a' Generál Papilla rendeléséből, az Illir. Oláh Regimentbéli Obester Hiebel maga Sergével azoknak ellent állott volna, egyzfersmind pedig a' mi O. Orsovánkból az ő Sajkáikra egy néhány ágyu-lövések estenek volna, mindnyájan vízfiza-tértenek: ezen tréfaságban 5 Törökök estenek-el, és bethő lebeszített-meg, részünkről pedig egy-szem. — A' Generál Gróf Vartenslében keze alatt lévő Generálm. Gróf Aspermont jelenti, hogy ezen hón. 2-dikán a Szabad-feregből 30 legények, Kullisból a' Szeretdria határon gabonát szekerekre rakó Törökökhez ütvén, az ő tüzelések által 2 Török, egy ló, és 3 Ökrök el-eszenek; ezen lármára a' közelebb lévő völgyekből feles Törökök nyargaltak-elé lóbaton, melyre a' Szabad-feregbéliek, a' gabonás szekereknek fel-gyújtása után vízfiza húzták magokat. — A' Generál Gr. Mitrovskitól O. Gradiskához állított Gradiskáner Regimentbéli Oberst. Kvosdánovits, ezen h. 1-ső napján kémjei által észre vévén, az ellenség Makkovátznál mi hozzánk bé-ütni szándékoznék; tehát más napon reggel a' Kvosdánovits Serge, a' Gyulai Sámuel Regimentból egy osztály, a' Szártoris Vafalsai közül egy osztály, és a' Szabad-feregből egy Kompánia Fő-Hadnagy Margettits keze alatt egy néhány ágyukkal azon helyen, a' hol a' bé-ütésnek kell vala lenni, öfvegyülekezvén; elfive-felé az említett Fő-Hadnagy a' Száván által küldetett; a' ki 4-dikén jó reggel Török

rök Gradiskán alól az erdőben, a' jövőben lévő el-  
 lenséggel öszve-találkozott. Mind két részről tüze-  
 sen el-kezdődék a' tsata, melyben tsak hamar ré-  
 szünkről 2 Káplár és 4 köz-ember el-esék 4 pedig  
 febet kapa; de millyen vitézül viselték légyen ma-  
 gokat a' miéink, meg-tettzik abból, hogy a' Törö-  
 kökből 55 esett-el két fő Agákkal edgyütt: a' ki-  
 ket most a' Törökök el-nem vihettek magokkal  
 másfzori szokások-szerént, hanem kénytelenítették  
 azokat a' tsata-piatzon hagyván, magok a' sebes-  
 seikkel edgyütt Gradiskába vízfza-szaladni. Az O-  
 berfler Kvosdanovits ezen Fő-Hadnagy Margetti-  
 tset, mind mostani, mind pedig mindenkori fzes  
 vitézségéről nagyon meg-ditsirte. — Serviában a'  
 Hertzeg Hohenloe Vezérsérsége alatt lévő, ugy ne-  
 vezett részerva Táborhoz a' melly rendes és rendet-  
 len Szabad-seregbeliek tartoznak, azok közül egy-  
 alkalmas őrizet vagon Vályevánál Belgrádon fel-  
 lyül 3-mért-földel a' Száva partján; ez az egész  
 vidéket jó őrizet alatt tartja, és a' körül lévő Tar-  
 tományokban az ellenségnek minden mozdulásaira  
 vigyáz: ezen Szabad-seregbeliek észre-vévén, hogy  
 Vályevától 6-mért-földnyire a' Drina-vize partján  
 Tzvornik és Vicegrád Városok között lévő két fa-  
 luk, u. m. Bátsevátz és Dána mellett meg-teleped-  
 tek volna; el-küldék magok közül ezen hón. 1-ső  
 napján Záfzló-tartó Vujadinovitsot 100 Szabad-s-  
 regbéli legénnyel, és még 200 Serviai Keresztyé-  
 nekkal, kik ez előtt Török jobbagyok valának: Vu-  
 jadinovits 4-dikre virradolag éjtfzaka Dána faluhoz  
 meg-érkezvén, edgy részét Sergének Bátsevátzhoz

küldötte; virradtakor ezen két falukat egyszersmind tüzelen meg-támodván, a' benne lévő 150 fegyveres Törököt, kik ugyan vakmerőképpen oltalmazták magokat, rész-szerént le-appritotta rész-szerént a' Drina vizébe fulasztotta: oda fúlادott az ő Vezérjek Muztafa Aga-is a' Zászló-tartójával Ibrahimmal edgyütt. Innen az említett Vujadinovits 10 eleven Törököt 28 Afzszonyokat, 39 gyermekeket, egy Zászlót, 40 lovakat, 100 darab szarvas-marhakat, és 800 juhokat hozott vilzsza győzedelmének jeléül. Ezen kívül talált ottan a' tömlőtzenekén 14 Keresztyéneket, kiket a' Török rabságából ki-szabadított; ezek szegények igen sokféle Pogányi kegyetlenséggel illettettek vala rabságokban. A' tsatatás közben esett lövöldözéstől mind a' két falu meg-gyúlván, egészen porrá és hammúvá égtenek, mellyekben az el-fogattaknak mondása-szerént igen sok Török Afzszonyok és apró gyermekek égettek-el, kik az épületekben elbújva valának: ezeket Vujadinovits nagyon sajnálotta. Részünkről itten tsak 5 esett-el, és 4-en kaptak sebeket, a' többivel pedig és az említett nyereséggel Vujadinovits még azon napon Vallyéva-felé vilzsza indult, a' hová bántódás nélkül meg-érkezett. — Hogy Muzka Generál Gr. Soltikov, a' Hertzeg Kóburg Sergéhez tsatolta magát, már ez előtt meg-irtuk, hasonlóképpen Generál Elmpt Sorokkánál, és Generál Ráminszki Raskovtzenél a' Dniszteren által-jöttek, és Generál Romáuzovnak több Sergei-is érkezöbe vagynak. (\*\*)

Egy Moldovából a' Tsatázó-piatzról érkezett különös Tudósítás. — Kedves Szatsvaim! — Im az Urnak barátságja és ígéretem kötelez, hogy a' Moldovában esett tsatáinkot ezen papirosra jegyezzem. És állok itten az első gyalog Székely Regimentel és töllünk egy osztály Székely Huszárokkal. Májusnak 19-dikén Toxinra, melly Moldovában Havafel földi felöl a' leg-szélső Város (én tsinálván az Avan Gárdát) rá-ütöttünk, a' Törököt belöle ki-vertük, a' Várost Elés házaival edgyütt el-foglaltuk.

tuk; de mint a' Kigyó, hogy farka vágását nem felejtí, ugy ez-is újabb erőt lezdvén-öfzve, Junius-nak 4-diken ránt ront, és sok károkat okozta: ekkor valójában förentsétlenek valánk; mert a' Városból vízszá-vert, mellyet a' szörnyü erőnek szemlélésére magunk önként tselekedénk, hogy magunkat 24 órára vízszá-vonók; de ujjolag parantsolatot kap Komeudánsunk Horváth Oberster, hogy helyre álljunk, és meg-is indulánk Jun. 19-dikén 's menénk az nap 8 órányit. Más nap hajnalba felkelvén (hól megint a' Lovofság tsinalta az Avánt-gárdát, kik között Kap. B. Szentkerefzti, Fő Hadnagy Pelei és Bánfi valának az elsők,) 9 ora tályban, midön egy szoros úton tsak kettejével mehettünk, reánk üt az ellenség; Kapitány B. Szentkerefztit, fő Had. Pelcit és Bánfit 40 emberekkel edgyütt elszakaltja a' traptól, és tsalogat Urityestig, mely falá ide tsak fél-ora vala, azonban hátra küld Kapitányunk segítségért; de hát az egész Trappot föhólt sem lehet találni, a' honnan öfztán mi-is kezdők magunkat hátra vonni egy Belka nevü faluig, hól tsak a' vala szerentsénk, hogy mindenütt olly keskeny úton kellett mennünk, hól, az ellenség kevés vóltunkat észre-nem vehette. és tsak tartozkodva jött utánunk. De a' midön a' Tatos folyó vizén által-mentünk, ekkor kezdi kétszereztetni gollyóbilsának ránt való szorását, hól a' B. Bánfi lovát éppen a' viz-parton kerefztül lövék, sok közemberekkel edgyütt, és a' Kapitány B. Szentkerefztiét-is edgy gollyóbilsal meg-sebesíték. Innen megindulánk lebes truppa, és mint fellyebb irám, Belkáig huzók magunkat, mely Urilyesthez képest menyén 3 órát téizen. Itt kapjuk Török János Székely lovas fő Hadnagyot 20 emberrel Comandóban állani; kinek vala jobb kedve, mint ennek, hogy bennünket láthata; mert ha oda nem érkezünk vala, ő mind Komondójával edgyütt egy láb big el-vez vala. Buka előtt fél-órányra mező lévén, itt az ellenség kevés vóltunkat meg-látta, és

ugy rohana reánk, mint a' Vad-állot; de ugyan csak bé-kapánk a' faluba, a' kaput bé-tevök, és ugy tüzelénk egy-másra: azonban érkezik Vajda Székely gyalog Kapitány; ki a' Reg. Bágásiájához vala 40 emberrel rendelve, segítségünkre. De a' Törökök 600 lévén, mind Natoliai ki-vállogatott lovasok, mi pedig csak 100; fel-kerülének a' hegyre, a' kertet le-húzták, és minden részről körül vévének. Ekkor Fő-Hadnagy Pelei mondja K. B. Szentkeresztinek: Kapitány Uram! már többen vannak hátul mint elöl; itt nints egyéb hátra, hanem hogy kardal nyíttunk útát. Rajta hát fiaim! felel a' Kapitány! Kardot ránt a' Székely Húzás; mely bátorságot látván az ellenség, két-felé húzá magát, és útát adának; de azonban két-felől puskáznak vala keményen oldalunkba. Fő-Hadnagy Pelei Urnak-is a' jobb Kengyelét meg-lövék; de szérentsésen; mert maga épségben marada. Ugyan ezen Hadnagy Urnak edgyik Paripája farban 2 gollyóhíst kapa. A' fő Hadnagy Török Ur lovának-is a' fülét keresztül lötték, ugy, hogy ha módi volna a' ló fülen-függő, már most akaszthatna beléje. Itt el-vezze Vajda Kapitány mind a' 40 emberével. Mi húztuk magunkat még egy órára hátra. Itt reájok kezdének ágyuzni, és ugy térénekmeg. Török János sem volt haládatlan a' megszabadításért. Itt a' Tisztek nem csak az, hogy jól igazgatták allattok valóikat, sőt jó példával mentek előre lövéssel és vagátsal. A' meg-jegyzésre méltó, hogy az egész Regiment Bágásiáját itt mi vevök-meg a' Töröktől. El-vezett itt helyben 182 Török és 8 szekér sebefseket vittenek-el; kik közzül más nap Krutsánál el-temettek 72-töt. Közzüllünk esett-el 26 ember és 30 ló. Ezen tsata tartott reggeli 9 órától fogva délutáni 2 óráig. Vajda Kapitány Ur 40 embereivel ide nem értetik. Ely jó egészségben kedves Szatsvaim. — Generál Fábris Jafsi alatt 2000 Törökön halálos eret vágott a' Húzárokkal — ezt hónap látjuk.